

Cuprins

INTRODUCERE.....	5
1. Sistemul juridic.....	5
2. Sistemul de drept.....	5
3. Conținutul și forma dreptului	13
4. Izvoarele dreptului	14
5. Echitatea.....	19
6. Conștiința juridică	21
7. Ordinea de drept	25
CAPITOLUL I	
SISTEMUL JURIDIC ROMAN DE LA FONDAREA	
STATULUI PÂNĂ LA LEGEA AEBUTIA	31
Secțiunea I-a. Contextul politic, economic și social.....	31
§ 1. Regalitatea și republica romană ca forme de guvernământ	31
1. Regalitatea	31
2. Republica.....	32
§ 2. Evoluția vieții economice	34
§ 3. Categoriile sociale	36
1. Patricienii și plebeii	36
2. Cavalerii și nobilii.....	38
3. Proletarii	39
4. Sclavii.....	39
Secțiunea a II-a. Religia și dreptul	40
§ 1. Confuzia dintre drept și religie	40
§ 2. Urme ale concepțiilor religioaselor asupra unor instituții juridice	42
1. Cultul morților.....	42
2. Focul sacru	42
3. Cultul domestic.....	43
4. Influența religiei asupra vechii organizări a familiei.....	44
5. Originea religioasă a dreptului de proprietate	47
Secțiunea a III-a. Sistemul dreptului	48
§ 1. Generalități.....	48
§ 2. Dreptul public.....	50
1. Epoca regalității.....	50
2. Epoca republicii.....	53
§ 3. Dreptul privat	67

1. Generalități	67
2. Instituțiile juridice din domeniul procedurii civile	69
3. Instituțiile juridice din materia persoanelor	73
4. Instituțiile juridice din materia bunurilor	79
5. Instituțiile juridice din materia succesiunilor	83
6. Instituțiile juridice din materia obligațiilor	85
Secțiunea a IV-a. Conținutul și forma dreptului	87
§ 1. Conținutul dreptului	87
1. Esența dreptului	87
2. Conținutul normativ al dreptului	88
3. Categoriile juridice utilizate în reglementarea relațiilor sociale	90
4. Capacitatea juridică a persoanelor	91
5. Principiile dreptului	92
§ 2. Forma dreptului	94
1. Forma internă și forma externă a dreptului	94
2. Terminologia juridică	96
Secțiunea a V-a. Izvoarele dreptului	100
§ 1. Obiceiul juridic	100
§ 2. Legea	102
1. Generalități	102
2. Legea celor XII Table	104
§ 3. Edictele magistraților	109
§ 4. Jurisprudența	111
1. Jurisprudența sacrală	111
2. Jurisprudența laică	111
Secțiunea a VI-a. Echitatea	113
§ 1. Generalități	113
§ 2. Adoptarea unor legi în spiritul ideii de dreptate	115
§ 3. Contribuția pretorului la instaurarea unui climat de dreptate	118
Secțiunea a VII-a. Conștiința juridică	120
§ 1. Generalități	120
§ 2. Exclusivismul juridic	121
§ 3. Ideea de putere	122
§ 4. Formalismul dreptului	124
Secțiunea a VIII-a. Ordinea de drept	126
§ 1. Generalități	126
§ 2. Rolul familiei în asigurarea ordinii de drept	127
§ 3. Instanțele judecătorești și ordinea de drept	129

CAPITOLUL II	
APOGEUL SISTEMULUI JURIDIC ROMAN	131
Secțiunea I-a. Transformările intervenite în viața socială, economică și politică	131
§ 1. Generalități.....	131
§ 2. Evoluția structurilor sociale.....	132
§ 3. Viața economică	133
§ 4. Organizarea statului.....	134
Secțiunea a II-a. Sistemul de drept	136
§ 1. Generalități.....	136
§ 2. Dreptul public	137
1. Bazele instituționale ale principatului.....	137
2. Senatul, magistraturile și comitiile.....	139
3. Administrația centrală, administrația locală și justiția	141
§ 2. Dreptul privat	142
1. Dreptul civil.....	142
2. Dreptul ginților	151
3. Dreptul natural.....	158
4. Dreptul pretorian	161
Secțiunea a III-a. Conținutul și forma dreptului	165
§ 1. Generalități.....	165
§ 2. Conținutul normativ al dreptului.....	166
1. Procedura civilă.....	166
2. Persoanele.....	167
3. Bunurile	170
4. Succesiunile	171
5. Obligațiunile	171
§ 3. Conținutul psihologic al dreptului.....	173
§ 4. Forma internă, forma externă și terminologia	175
1. Forma internă a dreptului	175
2. Forma externă a dreptului	177
3. Terminologia juridică	178
Secțiunea a IV-a. Izvoarele dreptului	181
§ 1. Generalități.....	181
§ 2. Obiceiul și legea	181
1. Obiceiul	181
2. Legea.....	182
§ 3. Edictele magistraților	184
1. Categoriile de edicte.....	184
2. Codificarea edictului pretorului.....	185

§ 4. Jurisprudența.....	188
1. Jurisconșulții clasici.....	188
2. Lucrările jurisconșulților clasici.....	192
3. Ius publice respondendi.....	193
§ 5. Senatusconsultele și constituțiunile imperiale.....	194
1. Senatusconsultele.....	194
2. Constituțiunile imperiale.....	195
Secțiunea a V-a. Echitatea.....	198
§ 1. Generalități.....	198
§ 2. Evoluția ramurilor de drept sub influența echității.....	200
1. Evoluția dreptului civil și a dreptului pretorian.....	200
2. Dreptul ginților ca reacție a echității la vechiul drept civil.....	202
Secțiunea a VI-a. Conștiința juridică.....	204
§ 1. Generalități.....	204
§ 2. Rolul conștiinței juridice în elaborarea dreptului clasic.....	206
1. Dreptul civil.....	206
2. Dreptul ginților.....	207
3. Dreptul pretorian.....	209
Secțiunea a VII-a. Ordinea de drept.....	211
§ 1. Generalități.....	211
§ 2. Noua ordine de drept în domeniul public și în domeniul privat.....	212
1. Ordinea de drept în domeniul public.....	212
2. Ordinea de drept în domeniul privat.....	213

CAPITOLUL III

DECĂDEREA SISTEMULUI JURIDIC ȘI CODIFICAREA

DREPTULUI ROMAN.....	216
Secțiunea I-a. Viața economică, socială și politică în epoca dominatului.....	216
§ 1. Decăderea economică.....	216
§ 2. Transformările intervenite în viața socială.....	217
§ 3. Organizarea politică.....	220
Secțiunea a II-a. Dezarticularea sistemului de drept.....	222
§ 1. Generalități.....	222
§ 2. Caracterele procedurii extraordinare.....	223
1. Desființarea procedurii în două faze.....	223
2. Desfășurarea procesului.....	224
§ 3. Eclectismul dreptului material.....	226
1. Descompunerea instituțiilor juridice clasice.....	226
2. Noi reglementări juridice.....	228
§ 4. Izvoarele dreptului.....	235

1. Generalități	235
2. Obiceiul	236
3. Constituțiunile imperiale	237
4. Ius și leges	238
Secțiunea a III-a. Codificarea dreptului	239
§ 1. Generalități	239
§ 2. Codificările prejustiniene	240
1. Codul Gregorian și Codul Hermogenian	240
2. Codul Theodosian	241
§ 3. Opera legislativă a împăratului Justinian	242
1. Importanța acestei opere legislative	242
2. Codul	243
3. Digestele	245
4. Institutele	249
5. Destinul istoric al operei legislative a împăratului Justinian	250
CONCLUZII	253
BIBLIOGRAFIE DE SPECIALITATE	255